

THÔNG TIN BÁO CHÍ

HỘI THẢO “HƯỚNG TỚI LOẠI BỎ CHÌ TRONG SƠN TẠI VIỆT NAM”

Hà Nội, ngày 24/10/2017 - Sơn là một loại vật liệu được sử dụng rất phổ biến, được dùng để quét lên bề mặt của sản phẩm, nhằm chống rỉ cho kim loại, chống ẩm và chống mục cho gỗ, bảo vệ khỏi tác động của một số hoá chất, đảm bảo điều kiện vệ sinh và để tăng nét đẹp thẩm mỹ cho sản phẩm. Chỉ nói riêng trong ngành xây dựng và trang trí nội thất thì sơn có một vai trò không thể thiếu trong việc tăng thêm nét đẹp cho các sản phẩm.

Chính vì vậy, trên thế giới và ở Việt Nam, ngành công nghiệp sơn đang ngày càng phát triển. Tại Việt Nam, có khoảng hơn 600 doanh nghiệp sản xuất và kinh doanh sơn. Theo thống kê của Hiệp hội Sơn và Mực in Việt Nam, ngành này đã đạt tổng giá trị trên 1,6 tỷ USD trong năm 2016. Tổng sản lượng sơn tại Việt Nam đạt xấp xỉ 250 triệu lít/năm, với tốc độ tăng trưởng bình quân 10 – 15%/năm. Trong đó, sản lượng sơn trang trí chiếm khoảng 65% (khoảng 180 triệu lít) và đạt giá trị gần 54% của toàn ngành. Điều đáng quan ngại là ở các quốc gia đang phát triển, các loại sơn có chứa chì đang được sản xuất và tiêu thụ rộng rãi. Việc sử dụng sơn có chứa chì sẽ có tác hại khôn lường đối với sức khỏe con người, biểu hiện rõ nhất là phơi nhiễm chì.

Có nhiều nghiên cứu về tác động của việc phơi nhiễm chì đối với môi trường, kinh tế và sức khỏe con người, nhất là đối với trẻ em. Những nghiên cứu này cũng chỉ rõ trẻ em bị phơi nhiễm chì từ nhiều nguồn khác nhau, và chì trong sơn là một trong những nguồn chủ yếu.

Phơi nhiễm chì không chỉ ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe người lớn, mà còn ảnh hưởng không nhỏ đến sức khỏe của trẻ em và ảnh hưởng này là lâu dài đến suốt cuộc đời của các em (như ảnh hưởng đến hệ thần kinh dẫn đến việc khó khăn trong học tập, dễ bực bội, có hành vi bạo lực; gia tăng tỉ lệ tăng động, mất tập trung, rối loạn hành vi; ảnh hưởng đến hệ máu, thận, hệ khung xương; phá vỡ tuyến nội tiết). Trẻ em càng nhỏ tuổi càng có khả năng bị ảnh hưởng nhiều hơn từ việc phơi nhiễm chì. Đối tượng bị tổn thương nhiều nhất là thai nhi, bởi bà mẹ khi đang mang thai có khả năng truyền chì từ cơ thể họ sang cho con thông qua nguồn dinh dưỡng vào nhau thai tới bào thai đang phát triển. Chì cũng được lây truyền qua con đường sữa mẹ ở các bà mẹ đang nuôi con bằng sữa mẹ. Các bằng chứng về mối liên hệ giữa việc phơi nhiễm chì và suy giảm trí thông minh đã khiến Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đưa việc “chậm phát triển trí tuệ do phơi nhiễm chì” như là một loại bệnh. WHO cũng liệt kê “chậm phát triển trí tuệ do phơi nhiễm chì” vào danh sách 10 loại bệnh gây ảnh hưởng nặng nề nhất cho trẻ em gây ra bởi các tác nhân môi trường. Cũng theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO): **“Không có mức độ phơi nhiễm chì nào được coi là an toàn”**.

Chính vì vậy, bắt đầu từ những năm 1970 đến 1980, đa số các quốc gia công nghiệp hiện đại đã ban hành nhiều luật và quy định nhằm kiểm soát nồng độ chì trong sơn trang trí (như Mỹ, Canada, Úc và nhiều quốc gia khác). Nhiều quốc gia cũng đưa ra các quy định để kiểm soát lượng chì trong sơn sử dụng trong trang trí đồ chơi cho trẻ em và các vật dụng khác tiềm ẩn nguy cơ gây phơi nhiễm chì. Ở Việt Nam, đến thời điểm hiện tại vẫn chưa có một quy định nào đưa ra về tiêu chuẩn hàm lượng chì được phép sử dụng trong tất cả các loại sơn và ngay cả trong đồ chơi cho trẻ em.

Trước thực tế này, năm 2016, Trung tâm nghiên cứu Giới, Gia đình và Môi trường trong Phát triển (CGFED) đã thực hiện nghiên cứu về nồng độ chì trong một số sơn dung môi đang lưu

hành tại thị trường sơn Việt Nam. Kết quả nghiên cứu dựa trên các phân tích được thực hiện bởi Phòng thí nghiệm được Chính phủ Mỹ công nhận, cho thấy:

- 54% mẫu sơn dung môi dùng cho sơn nhà chứa tổng nồng độ chì vượt quá 600 ppm.
- 46% mẫu sơn chứa tổng nồng độ chì dưới 600 ppm, đặc biệt 34,6% mẫu sơn chứa nồng độ dưới 90 ppm. Điều này cho thấy Việt Nam có công nghệ sản xuất sơn chứa chì với nồng độ chì ở mức thấp.
- Sơn đỏ, sơn vàng là 2 mẫu chứa nồng độ chì cao nhất trong tất cả các mẫu sơn, hơn 10,000ppm.
- Không có bất kỳ thông tin nào về nồng độ chì được cung cấp trên nhãn bao bì. Các thông tin cảnh báo và lưu ý chỉ đề cập đến tính bất lửa của sơn, không đề cập đến ảnh hưởng của bụi chì trong sơn đến mọi người, đặc biệt là trẻ em và phụ nữ mang thai.

Hưởng ứng Tuần lễ Hành động Quốc tế Phòng chống Nhiễm độc chì (ILPPWA) năm nay, nhằm nâng cao nhận thức và kiến thức cho cộng đồng cũng như kêu gọi sự quan tâm và nhiều nỗ lực hơn nữa từ các cơ quan có liên quan về nhiễm độc chì, nhằm thúc đẩy hành động để loại bỏ việc sử dụng sơn có chì, Trung tâm nghiên cứu Giới, gia đình và Môi trường trong Phát triển (CGFED) và Mạng lưới các tổ chức phi chính phủ hoạt động trong lĩnh vực sức khỏe và môi trường quốc tế (IPEN) tổ chức Hội thảo: **“Hướng tới loại bỏ chì trong sơn tại Việt Nam”** vào ngày 24/10/2017 tại Hà Nội.

Tham gia Hội thảo có gần 40 đại biểu đại diện cho các cơ quan quản lý nhà nước như: Cục Hóa chất (Bộ Công thương), Cục quản lý môi trường y tế (Bộ Y tế). Hội thảo còn có sự tham gia của các nhà nghiên cứu, khoa học thuộc các trường Đại học, các cơ quan nghiên cứu liên quan đến vấn đề an toàn hóa chất và sức khỏe; Các tổ chức xã hội dân sự, các cơ quan báo chí và các cá nhân quan tâm đến vấn đề Sơn có chứa chì.

Mục đích của Hội thảo nhằm:

- Chia sẻ về tác động, ảnh hưởng của chì đối với sức khỏe con người và tình hình nhiễm độc chì (bao gồm nhiễm độc chì có trong sơn phủ) ở Việt Nam
- Thảo luận về việc sử dụng sơn có chứa chì ở Việt Nam và các giải pháp nhằm loại bỏ chì trong sơn trong tương lai.

Tại Hội thảo, các đại biểu đã đưa ra các thông tin khoa học về thực trạng sản xuất và sử dụng sơn có chì, tác động của sơn có chì đối với sức khỏe của con người, đặc biệt là với trẻ em; sự cần thiết phải hạn chế sử dụng sơn có chì. Các đại biểu cũng đã thảo luận và kiến nghị các cơ quan quản lý Nhà nước cần ban hành các quy định nhằm kiểm soát nồng độ chì trong sơn (trước mắt là các loại sơn trang trí dùng cho nhà ở và trường học) nhằm tiến tới đạt được mục tiêu toàn cầu loại bỏ sơn có chứa chì vào năm 2020. Bên cạnh đó, các đại biểu cũng khuyến nghị phải thúc đẩy hành động thông qua việc tăng cường tuyên truyền, giáo dục sức khỏe, nâng cao nhận thức của người dân về việc sử dụng sơn chì và cần loại bỏ các sản phẩm có nguy cơ gây nhiễm độc chì trong cuộc sống hàng ngày như sơn có chì, đồ chơi trẻ em có chì. Để làm được điều này thì cần có sự chung tay của cả Nhà nước và các tổ chức xã hội dân sự

HÃY CHẤM DỨT NGAY TỪ BÂY GIỜ VIỆC SẢN XUẤT, PHÂN PHỐI VÀ TIÊU THỤ CÁC SẢN PHẨM SƠN CÓ CHỨA CHÌ, ĐẶC BIỆT LÀ CÁC LOẠI SƠN DÙNG CHO NHÀ Ở VÀ TRƯỜNG HỌC